

DE HUISZWALUW (DELICHON URBICUM)

Beschrijving

Huiszwaluwen zijn 12,5 cm lang en hebben een korte gevorkte staart. De bovenzijde is een glanzend donkerblauwzwart verkleed met een melkwitte stuitvlek, de onderzijde is helder wit met inbegrip van kin en keel. Het zijn kolonievogels; ze leven en broeden in groepen. Op mooie zomerdagen horen we hun heldere roep 'prrrit – prrrit'.

Leefwijze

Huiszwaluwen zijn zomergasten. De winter brengen ze door in Afrika. Jaar na jaar keren ze, in april, terug naar het plekje waar ze geboren werden om zelf te nestelen.

Hun nesten zijn als kommetjes met een hele kleine invliegopening, tegen een bij voorkeur witte of crème kleurige overstekende dakrand op het noorden of oosten. Binnen een straal van 100 – 200 meter moet er modder, klei of leem te vinden zijn en de aanwezigheid van voldoende insecten in de omgeving is een must.

De huiszwaluwen zijn net als de boerenzwaluwen ervaren metselaars. Het mannetje draagt kleine balletjes modder aan waarmee het vrouwtje laagje voor laagje het nest metselt. De binnenzijde wordt afgewerkt met grasjes, pluïsjes en veertjes.

Een huiszwaluwenpaar brengt per jaar 2 à 3 broedsels groot. Per broedsel worden zo'n vier glanzend witte eitjes gelegd. Na 20 dagen worden de jongen geboren, ze worden 3 weken op het nest gevoerd. Grote jongen zitten vaak al met de bekjes open in de opening te wachten op eten. Komt er een vijand te dicht bij het nest, wordt deze verjaagd met een straal zwaluwpoep.

Na het uitvliegen zitten de jongen vaak op een draad, tak of richel om voedsel te bedelen. Jongen uit het eerste nest helpen vaak mee met het grootbrengen van de volgende broedsels.

Status in Vlaanderen

De huiszwaluw staat als **kwetsbaar** op de Vlaamse rode lijst

Help de huiszwaluw te overleven in ons land:

- ❖ Verwijder geen bewoonde of oude nesten.
- ❖ Geschikte dakranden wit laten/maken. Wit weerkaatst het zonlicht, houdt de nesten koel, is parasiet werend.
- ❖ Zorg bij nieuwbouw en renovatie voor een nestelplaats voor de huiszwaluwen.
- ❖ Draag zorg voor een modderplaats binnen 100 – 200 meter.
- ❖ Plaats eventueel kunstnesten.
- ❖ Zorg voor een vrije aan – en afvliegroute

Weetjes

Trokken zwaluwen vroeger ook naar Afrika?

In de oudheid bestonden er opmerkelijke ideeën over de trek van zwaluwen (en andere vogelsoorten). Sommigen, waaronder Aristoteles en Plinius, dachten dat zwaluwen een winterslaap hielden, anderen waren van mening dat de vogels in een geheel andere diersoort veranderden (z.g. transmutatie). De Franse zoöloog baron Cuvier (1769-1832) stond op het standpunt dat huiszwaluwen onder water, rustend op de moerasbodem, de winter doorbrachten. (uit: 'De Nederlandse vogelnamen en hun betekenis' van Henk Blok en Herman ter Stege)

Voorspellen zwaluwen het weer ?

Het gezegde *als de zwaluwen laag vliegen komt er regen* is terug te brengen op het feit dat bij laaghangende bewolking de insecten lager vliegen dan bij heldere hemel.

Geel = broedgebied / blauw = overwinteringsgebied